

Alej Studenohorská

Mestská časť Bratislava-Lamač
25. apríla 2024

Prečo sme tu?

Chceme transparentne komunikovať zámery a povinnosti, ktoré máme.

Pomôžu predchádzať nedorozumeniam.

Chceme zbierať podnety a názory od obyvateľov.

Ciel'

- **Postupnými krokmi rozloženými na obdobie 10 až 15 rokov** zrevitalizovať alej na Studenohorskej ulici.
- Vytvoriť plán s návrhom druhového zloženia a polohou drevín, ktoré postupne nahradia existujúce neperspektívne **krátkoveké** dreviny.
- **Zachovať** zdravé a perspektívne dreviny a vytvoriť priestor na ich **d'alší rast**.
- Zachovať zelený charakter ulice s dostatkom **prirodzeného** tieňa a prirodzeného ochladzovania prostredia.
- V rámci náhrady stromov zvoliť druhy, ktoré **nebudú prerastať** do veľkých výšok, budú dlhoveké a vhodné do uličného priestoru.
- Vytvoriť priestor na prirodzené **vsakovanie vody** ku koreňom stromov.

Aktuálna situácia

- Existujúce stromy boli postupne vysádzané po výstavbe bytových domov.
- Stromy na ulici plnia svoju neoceniteľnú funkciu dlhé roky.
- Prínosom je hlavne ochladzovanie prostredia počas letných horúčav.
- Zároveň je samospráva adresátom žiadostí o výruby a orezy, a to hlavne od obyvateľov nižších poschodí, ktorí pociťujú nedostatok svetla.
- Obyvatelia akékoľvek výruby vnímajú citlivo.
- Podstatnú časť alejovej výsadby tvorí invázny a krátkoveký javorovec.
- Jeho postupné odstraňovanie mestskej časti Bratislava-Lamač nariadila Inšpekcia životného prostredia.

Aktuálna situácia

- Kvôli vysadeniu rýchlorastúcich krátkovekých stromov v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch sú dnes mnohé na konci svojej životnosti. Preto je potrebné koncepčne riešiť ich postupnú náhradu rozloženú na roky dopredu.
- V deväťdesiatych rokoch bolo mnoho drevín zle orezávaných, čo spôsobilo ich nenávratné poškodenie.

Javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides)

- Krátkoveká rychle rostúca drevina s priemernou životnosťou 50 rokov (35 - 70).
- Dosahuje výšku od 15 do 20 metrov.
- Plodom je známa krídlatá dvojnažka.
- Pôvodom zo Severnej Ameriky. Bol dovezený ako okrasná drevina a z parkov sa postupne rozšíril do okolitej krajiny, najmä do lužných lesov a okolia vodných tokov.
- Ide o invázny druh v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Riziko predstavuje hlavne samičí jedinec tvoriaci plody.

Nariadenie SIŽP

- Kontrola ešte v roku 2018.
- Nariaduje odstránenie samičích druhov javorovca jaseňolistého produkujúcich plody.

Podľa vyhlášky jedinca samčieho pohlavia (nevytvárajúce plody) možno ponechať v zastavanom území obce. Výrub je potrebné vykonávať mimo vegetačného obdobia od 1. októbra do 31. marca. Kontrolovaná osoba je povinná predložiť inšpekcii písomnú správu o splnení opatrení do siedmich dní od ich vykonania (na adresu Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova č.17, 831 01 Bratislava.

SLOVENSKÁ
INŠPEKCIA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Bratislava

Naše číslo
5255-16617/35/2018/zid

Protokol o kontrole č. 69/17

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny (ďalej len „inšpekcia“) podľa § 64 ods.1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), ako orgán štátneho dozoru podľa § 66 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z. vykonávajúci štátny dozor podľa § 71 zákona č. 543/2002 Z. z., príslušný podľa § 9 ods.1 písm. a) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonal kontrolu, o ktorej vyhotovil tento protokol

Kontrolovaná osoba:

Mestská časť Bratislava – Lamač; IČO: 00603414
Malokarpatské námestie 9

Bratislava 47

eni: Ing. Marek Poláš, odborný referent
to prostredia (ďalej len „kontrolovaná osoba“)

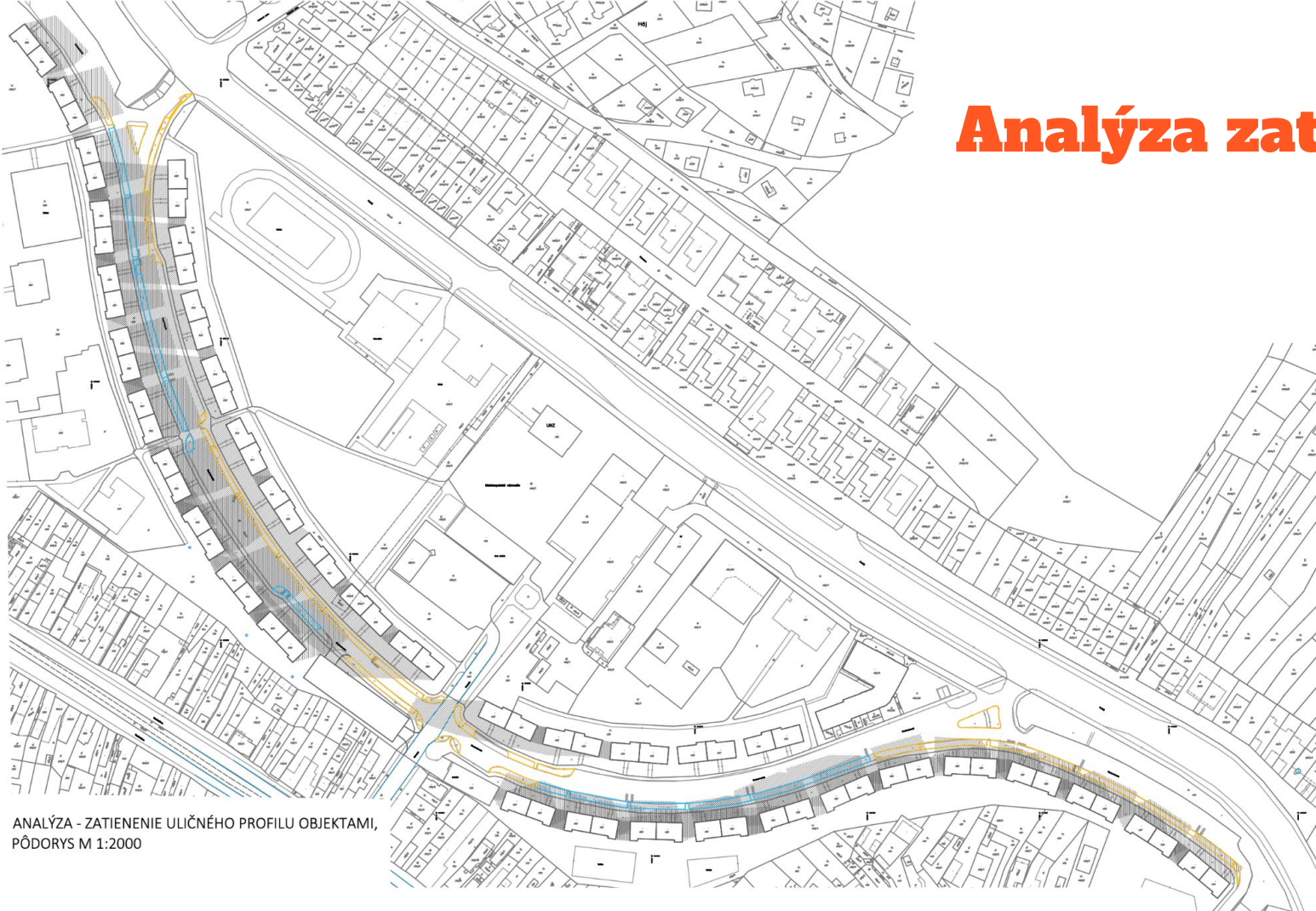
stúce ako súčasť verejnej zelene na uliciach
amač: Heyrovského, Hodonínskej,

Čo sa teda udeje (a čo sa neudeje)?

- Samospráva **nechce žiaden** masívny výrub.
- Naopak, chceme koncepčné riešenie, ktoré vytvorí odolnú alej, ktorá bude vytvárať **vhodnú mieru** zatienenia tieňa.
- Nájsť kompromis medzi potrebnou mierou zelene a ochladzovania priestoru a potrebami časti obyvateľov na presvetlenie ich bytov.
- Aj po splnení podmienok SIŽP chceme okamžite nahradiť odstránené stromy novými vzrastlými jedincami vhodnými do daného prostredia.
- Z dôvodu, aby mala samospráva jasný plán ako v priebehu nasledujúcich rokov postupovať, sme si dali vytvoriť realizačný projekt, ktorý teraz chceme prekonzultovať s obyvateľmi.

**Aké stromy sa budú
vysádzať?**

Analýza zatienenenia

ANALÝZA - ZATIENENIE ULIČNÉHO PROFILU OBJEKTAMI,
PÓDORYS M 1:2000

Fraxinus ornus 'Paus Johannes-Paulus II'

- Znáša **polotienisté** stanovište.
- Dorastá do výšky 8 – 10 m.
- Šírka koruny 4 – 5 m.
- Spon výsadby aleje je 6 m, takže výsadba nebude prehustená a umožňuje cirkuláciu vzduchu v rámci ulice.
- Druh odolný voči vetru a posypovým soliam.
- Vhodný do mestských podmienok a meniacej sa klímy.
- Sadenice: solitérny kmeň, podchodná výška 2,2 m, výška 3,5 m, zemný bal.

Jaseň mannový

Gleditsia triacanthos 'Street Keeper'

- Vhodná na slnečné miesta.
- Dorastá do výšky 10 – 14 m.
- Šírka koruny 4 – 6 m.
- Spon výsadby aleje je 6 m, takže výsadba nebude prehustená a umožňuje cirkuláciu vzduchu v rámci ulice.
- Odolná voči posypovým soliam.
- Odolný druh stromu vhodný do mestských podmienok.
- Sadenice: solitérny kmeň, podchodná výška 2,2 m, výška cca 3,5 m, zemný bal.

Gledíčia trojtrňová

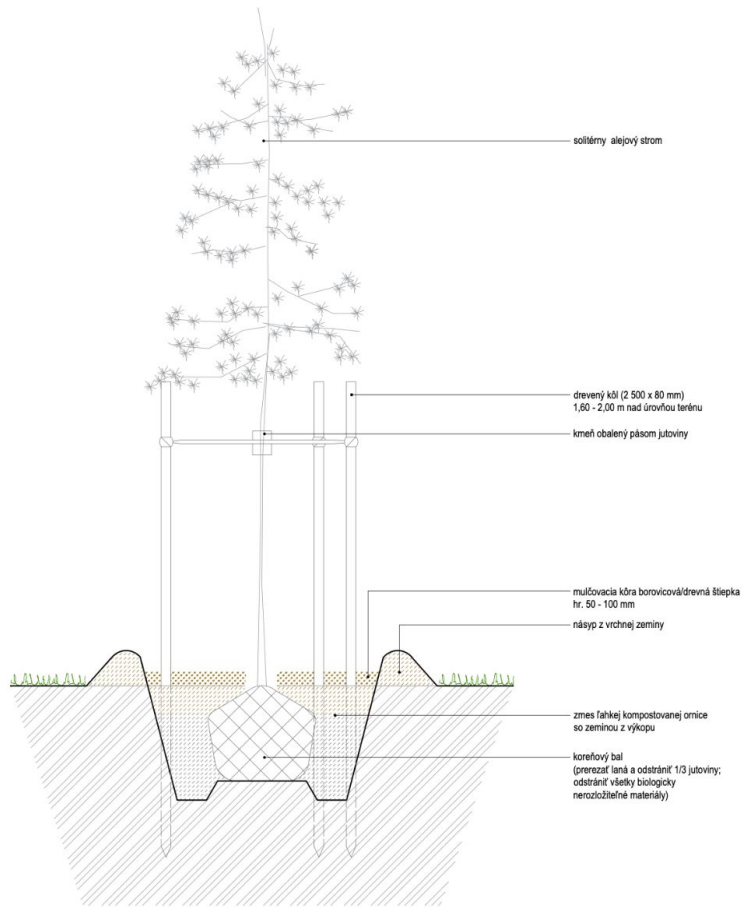
Ginkgo biloba – samčie jedince

Ginkgo biloba

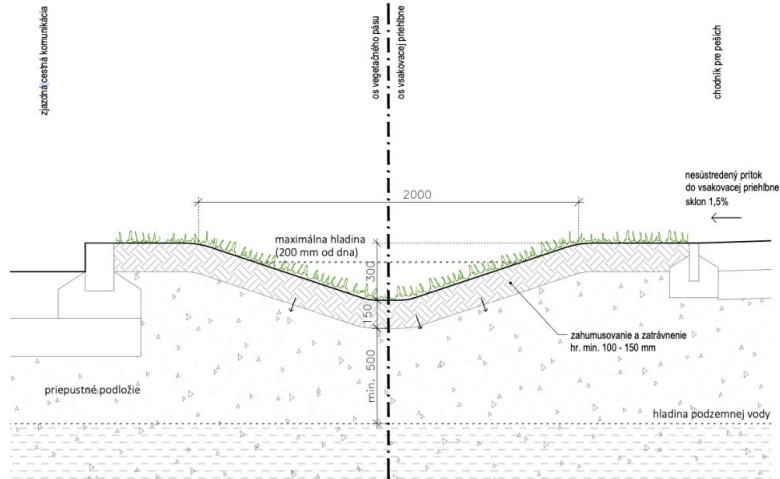
- Vysadených bude iba pár solitérnych kusov do nástupných priestorov a dominantných peších priechodov.
- Dorastá do výšky 25 m.
- Toleruje veterné stanovište a posypové soli.
- Vysadené jedince: samčí, solitérny kmeň, podchodná výška 2,2 m, výška cca 3,5 m, zemný bal.

Spôsob výsadby a terénne úpravy

Kotvenie solitérneho stromu drevenými kolmi M 1:20
 Pozn. K stromu odporúčame inštalovať zavláčovaciu drenážnu rúru.

Typový rez vsakovacou priehľbňou M 1:20

Pozn. Pri realizácii nového povrchu chodníka doporučame povrch spádovať v sklone 1,5 % smerom ku vsakovacej priehlbni.
 Terén vegetačných plôch je svahovitý (sklon terénu je uvedený vo výkrese Funkčno-prevádzková analýza a analýza súčasného stavu vegetácie (úseky A - D). Preto odporúčame vsakovacie priehlbne modelovať kaskádovito tak, aby bol horný okraj priehlbne vždy vodorovný - kaskáda každé 3 m.

projekt:	VEGETAČNÉ ÚPRAVY STUDENOHORSKEJ ULICE	číslo paré:
investor:	MČ Bratislava - Lamač	
miesto stavby:	Studenohorská ulica, parc.č. 442/7, k.ú. Lamač (806005), obec Bratislava-Lamač	

REALIZAČNÝ PROJEKT SADOVNÍCKYCH ÚPRAV

autori: Ing. Anna Kolčiterová, Ing. Kristína Šišková, Ing. Zuzana Demovičová
 vypracovali: Ing. Kristína Šišková, Ing. Zuzana Demovičová

DETAIL VÝSADBY ALEJOVÉHO STROMU, TYPOVÝ DETAIL VSAKOVACEJ PRIEHLBNE

formát:	mierka:	dátum:	číslo:
2x A4	1:20	12/2023	02

Autor má vyhradené právo udeľovať súhlas na každé použitie diela, na ochranu pred zásahom do diela, na autorskú korektúru diela (dozor autora nad zhotovením) a iné práva podľa autorského zákona. Zodpovedná osoba, ktorá narába s obsahom tohto dokumentu je povinná naštudovať si jeho obsah a v prípade nejasností musí tieto zistenia neodkladne oznámiť autorovi a v ďalšom postupe sa riadiť jeho pokynmi. V prípade, že tak neurobí, berie plnú zodpovednosť za škody spôsobené neporadením alebo zlyhaním výkladom obsahu tohto dokumentu.

Tento dokument je majetkom projektanta, nesmie byť použitý pre výstavbu, reprodukován, upravený alebo napodobňovaný bez súhlasu autora.

Prvá fáza obnovy

2024 - 2027

V prvej fáze za jeden strom dva nové

- Návrh na náhradu 45 ks samičích druhov javorovca jaseňolistého.
- Vysadí sa spolu 96 ks vzrastlých jedincov, a to:
 - Gledíčia 58 ks
 - Jaseň 23 ks
 - Ginkgo 15 ks

Druhá fáza obnovy

2025 - 2030

V druhej fáze aj terénne modelácie

- Drobné terénne modelácie vsakovacích priehlbní vrátane navezenia hornej vrstvy z ornice.
- Odhad potrebnosti náhrady 13 ks dozívajúcich alebo poškodených drevín.
- Vysadí sa spolu 19 ks vzrastlých jedincov, a to:
 - Gledíčia 7 ks
 - Jaseň 9 ks
 - Ginkgo 3 ks

Tretia fáza obnovy

Po roku 2030

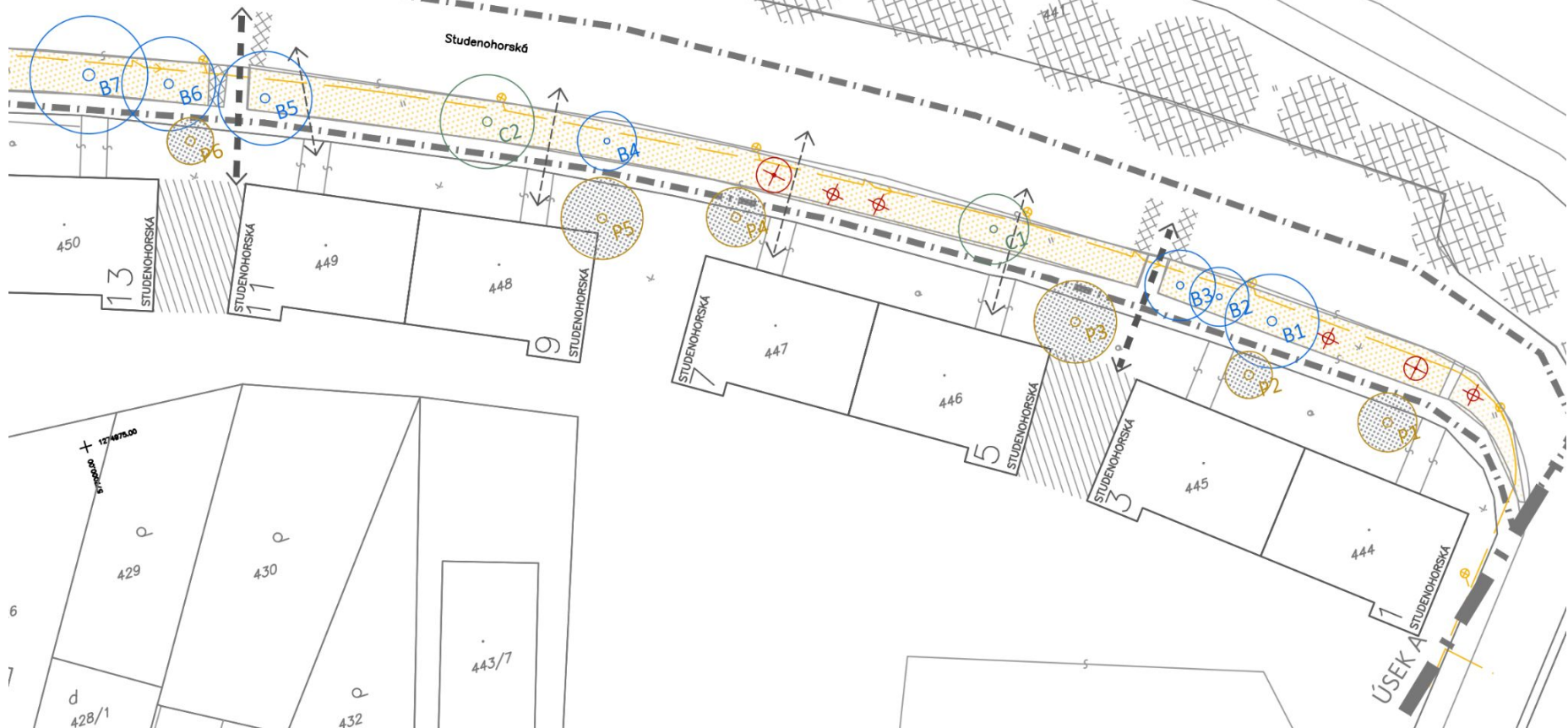
V tretej fáze...

- Ďalšie menšie terénne modelácie vsakovacích priehlbni vrátane navezenia hornej vrstvy z ornice.
- Z dlhodobého hľadiska po roku 2030 podľa potreby postupné nahrádzanie dozívajúcich alebo poškodených drevín.

Ako je projekt spracovaný?

(príklad - Studenohorská 1 - 13)

Analýza současného stavu

Fáza 1

Fáza 2

Fáza 3

**Ďakujeme za
pozornost!**